

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg vil først starte med at rose Enhedslisten og sige, at det er rigtig, rigtig godt, at vi får denne debat herinde, selv om der ikke er så meget power, som man kan se.

Bedre Psykiatri lavede jo en undersøgelse, som viste, at 34 pct. af befolkningen var pårørende til en sindslidende; og hvis man regner med, at Folketinget er repræsentativ for befolkningen, sidder der faktisk også 34 pct. af medlemmerne herinde, som er pårørende eller på en eller anden måde har været i berøring med psykiatrien.

Derfor synes jeg, det er meget bemærkelsesværdigt, hvor lidt vi snakker om psykiatri, hvor lidt vi prioriterer psykiatri, og hvor lidt vi prøver at skabe en holdningsændring. Det er der flere grunde til. Det er, fordi psykiatri og det at være pårørende til en sindslidende, som jeg selv er, er enormt skamfuldt og skyldfuldt. Hvis ens pårørende havde en kræftlidelse, var man da sikker på, at man fik masser medlidenhed, omsorg og indflydelse på den eventuelle behandling, der ville foregå på en sygehusafdeling. Men desværre er det meget anderledes, når ens kære får en sindslidelse.

Med de erfaringer, jeg har gjort mig på de psykiatriske afdelinger, både som pårørende og som ansat, har jeg mødt rigtig mange skæbner, hvor jeg har tænkt: Kan det virkelig passe, at vi behandler vores borgere på den måde, som vi gør i dag? Selv folk, der brækker et ben, folk, der har allergi, folk, der får udslæt, får sammen med deres pårørende langt bedre behandling, end hvis man har en sindslidelse. Sindslidelse er en af de lidelser, som flest mennesker i Danmark har. Det skal vi lige huske på.

Jeg mødte en mand, Jesper på 28 år, som var rigtig, rigtig syg, og det havde han været i mange år. I meget af sin barndom og ungdom havde han været på ventelister. Han havde en tanke, der sagde til ham, at han skulle prøve at hoppe ud ad vinduet, så hans mor meldte sig syg for at passe på, at han ikke skulle hoppe ud ad vinduet. Sådan gik hans barndom og ungdom, og sådan gik moderens hverdag. Langt om længe fik han en diagnose og blev også i perioder indlagt mod sin vilje, og så kom han ind, og nogle gange mødte jeg ham på de afdelinger, hvor jeg selv var vikar.

Så kunne jeg jo sidde til de der konferencer og høre overlægen sige: Jeg har overbelægning, det må jeg ikke have – hvem har sidst været psyko-

Kl. 11:52

tisk, for jeg er nødt til at udskrive nogen? Nogle gange blev det uheldigvis Jesper, der var nødt til at blive udskrevet, fordi han sidst havde hørt stemmer for 36 timer siden, mens hans medpatient havde gjort det for 24 timer siden. Så udskrev vi ham nogle gange, og nogle gange blev han udskrevet til ingenting, og andre gange var der nogen, der tog imod, men det svingede rigtig meget.

Det var meget svært at se, hvem der havde ansvaret for hans behandling. Det er også det, vi ser i dag, nemlig at de her patienter falder mellem mange stole. Men det, der i hvert fald var meget sikkert, var jo, at hans pårørende ikke fik den hjælp, de havde krav på, de havde ikke den indflydelse på hans behandling, som de burde have haft, og som man har mange andre steder, vi normalt sammenligner os med.

Desværre synes jeg jo også, det er udtryk for en oldnordisk tankegang, når vi stadig væk i psykiatrien holder fast på, at tvangsindlæggelse og det at lægge folk i bælte gør, at de bliver raske, og at medicin er vejen frem, når vi ved, at Sundhedsstyrelsens tal viser, at 40 pct. aldrig nogen sinde får gavn af den medicin. Man bliver ikke rask af at ligge i en seng og få en pille. Man bliver rask af, at der er nogle mennesker, der gerne vil sætte sig ned og snakke med én; man bliver rask af, at ens pårørende er klædt på til opgaven, og at de får den undervisning, der skal til, så de selv kan mestre de udfordringer, de møder i hverdagen.

Derfor vil jeg herfra gerne opfordre ministeren til at være den minister, som har den her moderne tankegang. Tag op og besøg Vestlapland, tag ned og besøg Frankrig og se alle de steder, hvor det er muligt at have en moderne psykiatri, uden at man bruger så meget tvang, som vi gør herhjemme. Vi bliver kritiseret af alle. Derfor vil det også gavne ministeren og de her sindslidende og deres pårørende, hvis Danmark blev landet, der ligesom gjorde op med den her oldnordiske tankegang og så de her mennesker som ligeværdige.

Jeg håber virkelig, at det en dag vil blive muligt at henvende sig og få behandling, og at det vil være lige legalt, nemt og ligeværdigt, om ens ben er brækket, eller om det er sindet, der har fået et hak.

Kl. 11:57

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning. Fru Birgitte Josefsen.